

**Očitovanje Hrvatskog Telekoma d.d.
na prijedlog odluke Vijeća HAKOM-a kojom se HT-u određuju izmjene i dopune Standardne ponude Hrvatskog
Telekoma d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa**

Hrvatski Telekom d.d. (dalje u tekstu: HT), ovim putem iznosi svoje očitovanje na objavljeni prijedlog odluke Vijeća Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM), kojim se Hrvatskom Telekomu d.d. (dalje u tekstu: HT) određuju izmjene i dopune Standardne ponude HT-a za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa (dalje u tekstu: Standardna ponuda za BSA), a u okviru javne rasprave koja je otvorena od strane HAKOM-a 5. listopada 2011.g.

I) NAČELNO

Predložene izmjene HT-ove Standardne ponude za BSA u dijelu pružanja usluge na temelju FTTH tehnologije znatno mijenjaju inicijalni HT-ov poslovni model pružanja usluga na optičkoj pristupnoj mreži. Uz takve izmjene HT teško nalazi poslovni model koji bi s ekonomske strane mogao opravdati nastavak ulaganja u optičku pristupnu mrežu u RH.

Stoga, molimo HAKOM da usvoji HT-ove komentare na izmjene koje se predlažu u komercijalnom dijelu ponude a ako to nije moguće, ostajemo otvoreni razmotriti da se pružanje veleprodajne BSA usluge na temelju FTTH tehnologije ograniči isključivo na pakete većih brzina (npr. brzine od 20 Mbit/s i više), uz korekciju veličine bloka usluga u odnosu na prijedlog HAKOM-a i primjenu odgovarajućeg postotka X koji odražava rizik ulaganja u optičku pristupnu mrežu.

II) DODATNI KOMENTARI NA PRIJEDLOGE IZMJENA STANDARDNE PONUDE ZA BSA U DIJELU BSA NA TEMELJU FTTH TEHNOLOGIJE

Ad 1.2.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjenu članka 1.1. stavak (8) na način da se briše rečenica koja glasi: „*U slučaju odluke nadležnog regulatornog tijela i/ili pravomoćne sudske odluke kojom se mijenjaju odredbe ove Standardne ponude u dijelu uvjeta i cijena za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa Internetu na temelju FTTH tehnologije, T-Com zadržava pravo povuci iz primjene ovu Standardnu ponudu u dijelu usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa Internetu na temelju FTTH tehnologije.*“

Komentar HT-a: HT mora imati mogućnost povući svoju standardnu ponudu u dijelu BSA usluge na temelju FTTH tehnologije ako HT u potpunosti obustavi pružanje svojih maloprodajnih usluga na FTTH tehnologiji. U tom slučaju HT ne bi imao pristupnu mrežu temeljenu na FTTH konceptu pa ne bi ni bilo temelja za pružanje BSA usluge na FTTH tehnologiji.

Ad 1.9.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjenu u članku 3.7. na način da svjetlovodnu instalaciju u stanu krajnjeg korisnika osigurava HT, dok je točka razgraničenja između T-Coma i Operatora korisnika Ethernet sučelje na ONT uređaju.

Komentar HT-a: HT smatra da u pogledu izgradnje instalacije u stanu krajnjeg korisnika mora postojati mogućnost izbora operatora koji će tu instalaciju graditi. U tom smislu HT-ov prijedlog je omogućiti da instalaciju u stanu, a ovisno o odabiru krajnjeg korisnika, može izvoditi HT (HT-ovi podizvođači), operator korisnik koji namjerava pružati uslugu korisniku ili pak izvođač kojeg angažira izravno sam krajnji korisnik. U slučaju da instalaciju izvodi HT, HT će taj trošak prebaciti na krajnjeg korisnika kroz određeni poslovni

model koji će biti ponuđen u maloprodaji HT-a. Ako će HT graditi instalacije u stanu na zahtjev operatora korisnika, HT će taj trošak prebaciti na operatora korisnika kroz poslovni model koji će biti ponuđen od strane veleprodaje HT-a.

Ad 1.28.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjene u članku 4.1. stavak (21) na način da i informacije o dostupnosti širokopolasne FTTH pristupne mreže T-Coma na teritoriju RH budu svakodnevno dostupne operatoru korisniku i to na način da pruža podatke o ulici i kućnim brojevima, te telefonskim brojevima, kao i oznake je li na određenom kućnom broju dostupna svjetlovodna nit do stambene jedinice krajnjeg korisnika ili se svjetlovodni kabel nalazi u prizemlju objekta.

Komentar HT-a: HT se slaže da operator korisnik mora biti upoznat sa dostupnošću veleprodajne BSA usluge temeljem FTTH tehnologije na teritoriju RH. Stoga naš prijedlog je da se na zahtjev operatora korisnika omoguće informacije o dostupnosti BSA usluge temeljem FTTH tehnologije na način kako je to predviđeno u novom stavku članka 4.1. Standardne ponude za BSA (a sukladno prijedlogu HAKOM-a pod Ad 1.26). Također, naš prijedlog je da HT 30 dana unaprijed obavještava operatore korisnike o izgradnji nove optičke vertikale u mreži HT-a, što će omogućiti operatorima pravovremene informacije o proširenju dostupnosti BSA usluge na FTTH tehnologiji.

Ad 1.34

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjene u članku 5.4. na način da se u tablici *Cjenik jednokratnih naknada za veleprodajni širokopolasni pristup Internetu na temelju FTTH tehnologije* izmijene cijene za navedene usluge na način da se izjednače s istima za ADSL tehnologiju.

Komentar HT-a: Prijedlog HAKOM-a nije prihvatljiv za HT jer se cijene pružanja BSA usluge na temelju FTTH tehnologije, što uključuje i jednokratne naknade za pružanje ove usluge, ne mogu izjednačavati s cijenama pružanja BSA usluge na bakru.

Naime, HAKOM je kroz odluku o analizi veleprodajnog tržišta širokopolasnog pristupa dopustio HT-u pružati BSA uslugu na FTTH tehnologiji na temelju razumnih cijena. Kod pružanja BSA usluge na FTTH tehnologiji HT je suočen s većim rizikom poslovanja u usporedbi s BSA uslugom na bakrenoj mreži te stoga cijene jednokratnih naknada koje je HT inicijalno predložio odražavaju taj rizik.

Uzimajući ovo u obzir, ne nalazimo opravdanje za primjenu jednakih cijena i na BSA na bakru i na FTTH, već iznosi jednokratnih naknada za BSA uslugu na FTTH tehnologiji trebaju odražavati cjelokupni poslovni model pružanja takve BSA usluge, pa tako i odražavati višu razinu rizika ulaganja, te stoga HAKOM-ov prijedlog nije prihvatljiv za HT.

Ad 1.35

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjene u članku 5.4. na način da se ispod tablice *Cjenik jednokratnih naknada za veleprodajni širokopolasni pristup Internetu na temelju FTTH tehnologije* briše cijeli tekst ispod tablice koji započinje riječima: „U gore navedene cijene nije uključen....“.

Komentar HT-a: Jednak komentar kao pod točkom 1.9 gore.

Ad 1.36

Pod ovom točkom HAKOM traži odgovarajuće izmjene u članku 5.4. na način da se ukidaju faze, a da HT bude dužan primjenjivati uvjete na način kako je definirano za prvu fazu, osim u onim dijelovima koji su izmijenjeni odlukom.

Komentar HT-a: Predlažemo zadržati postojeći tekst Standardne ponude za BSA. Alternativno, u slučaju da HAKOM smatra opravdanim ograničiti pružanje veleprodajne BSA usluge na temelju FTTH tehnologije isključivo na pakete većih brzina (npr. brzine od 20 Mbit/s i više), bit će potrebno detaljnije razraditi novi komercijalni model pružanja BSA usluge kako je to navedeno pod točkom I) Načelno.

Ad 1.37

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjene u članku 5.4. stavak (5) na način da isti glasi: „Moguća je preprodaja pojedinačnog veleprodajnog širokopojasnog pristupa.“

Komentar HT-a: Prijedlog HAKOM-a nije prihvatljiv za HT.

Ad 1.39

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjene u članku 5.4. stavak (7) na način da glasi: „*Postotak umanjenja od maloprodajne cijene T-Com-a određen je ovisno o veličini zakupljenog bloka i to kako slijedi: 500 (x%=40%), 2000 (x%=45%), 5000 (x% = 50%). Napomena: Operator korisnik koji ugovori više blokova, može koristiti postotak X koji odgovara iznosu zbroja blokova, npr. četiri bloka od 500 pojedinačnih pristupa, odnosno 10 blokova od 500 pojedinačnih pristupa, ima pravo ostvariti postotak X koji se ugovora za blok od 2000 pojedinačnih pristupa, odnosno za blok od 5000 pojedinačnih pristupa.*“

Komentar HT-a: Predlažemo zadržati postojeći tekst Standardne ponude za BSA. Alternativno, u slučaju da HAKOM smatra opravdanim ograničiti pružanje veleprodajne BSA usluge na temelju FTTH tehnologije isključivo na pakete većih brzina (npr. brzine od 20 Mbit/s i više), bit će potrebno detaljnije razraditi novi komercijalni model pružanja BSA usluge kako je to navedeno pod točkom I) Načelno.

Ad 1.44

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjene u članku 5.4. na način da se u isti doda novi stavak koji glasi: „*U mjesečnu naknadu za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije uključena je izrada kućne instalacije na lokaciji (u stanu) krajnjeg korisnika.*“

Komentar HT-a: Isti komentar kao pod točkom 1.9 gore.

Ad 1.47.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjene u članku 6. na način da se svi dijelovi koji se odnose na širokopojasni pristup putem FTTH tehnologije usklade s dijelovima koji se odnose na ADSL tehnologiju (obračun i instrumenti osiguranja plaćanja).

Komentar HT-a: Prijedlog HAKOM-a nije prihvatljiv za HT jer se uvjeti pružanja BSA usluge na temelju FTTH tehnologije, što se osobito odnosi na obračun i instrumente osiguranja plaćanja, ne mogu izjednačavati s uvjetima pružanja BSA usluge na bakru.

Naime, HAKOM je kroz odluku o analizi veleprodajnog tržišta širokopojasnog pristupa dopustio HT-u pružati BSA uslugu na FTTH tehnologiji na temelju razumnih cijena i razumnih uvjeta. Kod pružanja BSA usluge na FTTH tehnologiji HT je suočen s većim rizikom poslovanja u usporedbi s BSA na bakrenoj mreži te stoga smatramo opravdanim imati i jači mehanizam naplate u odnosu na BSA uslugu na bakru.

Dodatno, poslovni model BSA usluge na FTTH tehnologiji temelji se na prodaji BSA usluge u blokovima BSA pristupa, čiji je cilj omogućiti podjelu rizika vezanog uz ulaganja u mreže novih generacija, između operatora korisnika i HT-a. Ako će u takvom poslovnom modelu doći do nemogućnosti naplate potraživanja od strane HT-a, sam model podjele rizika gubi svoj smisao, što dovodi u pitanje cjelokupni model pružanja BSA usluge na FTTH tehnologiji.

Uzimajući ovo u obzir, ne nalazimo opravdanje za primjenu jednakih uvjeta poslovanja i na BSA na bakru i na FTTH, a osobito ne nalazimo opravdanje za primjenu istih sredstava osiguranja plaćanja, te stoga smatramo da je u odnosu na pružanje BSA usluge na FTTH tehnologiji potrebno zadržati bankarsku garanciju kao nužno sredstvo osiguranja potraživanja.

Ad 1.50.

Pod ovom točkom HAKOM traži na odgovarajući način izmijeniti članak 8.2.1. tako da se naknade za zakašnjenje u realizaciji zahtjeva za pojedinačni ADSL pristup u istom smislu odnose i na FTTH pristup, odnosno potrebno je dopuniti navedeni članak na način da se dijelovi rečenica u kojima stoji "... ADSL pristup..." zamijene s tekstom "... ADSL/FTTH pristup...".

Komentar HT-a: Prijedlog HAKOM-a nije prihvatljiv za HT jer se uvjeti pružanja BSA usluge na temelju FTTH tehnologije, ne mogu izjednačavati s uvjetima pružanja BSA usluge na bakru.

Naime, HAKOM je kroz odluku o analizi veleprodajnog tržišta širokopojsnog pristupa dopustio HT-u pružati BSA uslugu na FTTH tehnologiji na temelju razumnih cijena i razumnih uvjeta. Kod pružanja BSA usluge na FTTH tehnologiji HT je suočen s većim rizikom poslovanja u usporedbi s BSA na bakrenoj mreži te s obzirom na povećan rizik ne nalazimo opravdanje za primjenu jednakih uvjeta poslovanja i na BSA na bakru i na FTTH.

III) KOMENTARI NA PRIJEDLOGE IZMJENA STANDARDNE PONUDE ZA BSA U DIJELU BSA NA TEMELJU ADSL-A

Ad 1.6.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjenu članka 3. stavak (1) na način da se brišu riječi „...putem usluge T-Coma.“.

Komentar HT-a: Članak 3. stavak (1) ne narušava regulatornu obavezu nediskriminacije jer taj članak ne isključuje iz ponude veleprodajnog širokopojsnog pristupa slučaj kada krajnji korisnik ostvaruje osnovni pristup mreži putem usluge Operatora već samo opisuje što je uključeno u uslugu veleprodajnog širokopojsnog pristupa u slučaju kada krajnji korisnik ostvaruje osnovni pristup mreži putem usluge HT-a. To je vidljivo u nastavku članka gdje se navodi samo virtualna linija kao dio usluge, a ne i parica koja je dio usluge u slučaju kada krajnji korisnik ostvaruje osnovni pristup mreži putem usluge Operatora. Popis elemenata usluge veleprodajnog širokopojsnog pristupa u slučaju kada krajnji korisnik ostvaruje pristup mreži putem usluge Operatora naveden je u stavku (2). Stoga se «putem usluge T-Coma» ne smije brisati iz ovog članka ukoliko se nastavak opisa usluge u ovom članku ne mijenja.

Prijedlog: Slijedom gore navedenog, druga rečenica u članku 3. stavak (1) treba glasiti:

«Na taj način je, u slučaju kada Krajnji korisnik ostvaruje Osnovni pristup mreži putem usluge T-Coma, Operatoru korisniku omogućeno pružanje širokopojsnih usluga njegovim Krajnjim korisnicima korištenjem T-Comove infrastrukture koja obuhvaća virtualnu liniju na portu DSLAM/OLT-a, te definiranje vlastitih proizvoda kombinacijom pristupa, prometa, korisničke opreme, itd. Podatkovni promet Krajnjih korisnika odvija se do točke pristupa ili točke spajanja odakle se prosljeđuje do Operatora korisnika.»

Ad 1.7.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjenu članka 3. stavak (5) na način da se u isti doda rečenica koja glasi:

„Način i dostupnost odabira operatora koji se prijavljuje za pružanje davanja pristupa Internet putem korištenja korisničkog imena s pripadajućom domenom isključivo ovisi o uvjetima maloprodajne usluge širokopojsnog pristupa internetu Operatora korisnika.“

Komentar HT-a: Nije prihvatljivo dodavanje predložene rečenice na kraju članka 3. stavak (5) stoga što izbor domene ne ovisi «isključivo» o maloprodajnoj usluzi Operatora korisnika, jer se može dogoditi da se željena domena već koristi. Dakle, HT mora moći Operatora korisnika informirati o tome da je tražena domena u funkciji od strane nekog drugog operatora, te da stoga mora odabrati neku drugu domenu. S druge strane smatramo nepotrebnim dodavanje predložene rečenice jer postojeće odredbe Standardne ponude omogućavaju slobodan izbor operatora za krajnje korisnike, a Operatori korisnici mogu samostalno kreirati svoje maloprodajne usluge u smislu definiranja korisničkog imena i domene osim ako je predmetna domena već korištena.

Prijedlog HT-a: Zadržati članak 3. stavak (5) bez izmjena.

Ad 1.8.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjene u članku 3.4.3. na način da se briše cijeli tekst članka od riječi: „... pri čemu izgled domene...” do kraja članka.

Komentar HT-a: Suglasni smo s prijedlogom HAKOM-a. Usklađivanje s odlukom HAKOM-a od 15. rujna 2010. je izvršeno izmjenom članka 3. stavka (5) s 1. srpnja 2011. o čemu smo i obavijestili HAKOM. Navedeni tekst u članku 3.4.3. nije promijenjen omaškom.

Ad 1.12.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjene u članku 3.11. na način da se zadnja rečenica stavka (2) koja je glasila: „U slučaju da Operator korisnik odbije izmjene, T-Com zadržava pravo prestati pružati uslugu veleprodajnog širokopoljnog pristupa Operatoru korisniku sukladno odredbama ove Standardne ponude.“, mijenja tako da glasi: „U svakom slučaju HT je obavezan zadržati jednaku razinu kvalitete usluge koja je postojala prije rekonfiguracije ili razvoja T-Com mreže“.

Komentar HT-a: Predložena izmjena zadnje rečenice u stavku 2. članka 3.11. nije prihvatljiva za HT, jer ako HT neće imati mogućnost prestati pružati operatoru korisniku BSA uslugu u slučaju da operator korisnik odbije izmjene u tehničkim parametrima BSA usluge, to bi značilo da operator korisnik neće imati obvezu planirati i realizirati migraciju svojih korisnika na neku drugu uslugu ili prilagoditi korisnikovu opremu novoj tehnologiji. Na taj način se HT-u stvaraju neopravdani dodatni troškovi zbog održavanja tehnologije koju nitko drugi ne koristi osim operatora koji nije ničim vezan na praćenje tehnoloških promjena. Na ovakav način je HT-u onemogućeno unapređivanje mreže i korištenih tehnologija.

Također je neprihvatljiva izmjena prema kojoj bi HT bio dužan „zadržati jednaku razinu kvalitete usluge koja je postojala prije rekonfiguracije ili razvoja T-Com mreže“ jer nije navedeno koji parametri «kvalitete usluge» moraju biti zadržani u slučaju izmjene tehničkih parametara mreže. Smatramo da operator treba na isti način snositi troškove na korisničkoj strani ako sam mijenja tehnologiju ili parametre na vlastitim sustavima kao i u slučaju kada HT mijenja tehnologiju ili parametre usluge za korisnike kojima uslugu pruža putem veleprodajnog širokopoljnog pristupa.

Prijedlog HT-a: Zadržati postojeću formulaciju zadnje rečenice u članku 3.11. stavak (2).

Ad 1.13.

Pod ovom točkom HAKOM traži brisanje članka 3.11. stavak (7) koji glasi: «Operator korisnik sam snosi troškove koji bi za njega mogli proizaći provođenjem izmjena sukladno stavku 1. ovog poglavlja.»

Komentar HT-a: Navedeni prijedlog nije prihvatljiv iz istih razloga kao pod Ad 1.12.

Ad 1.14.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjenu točke b) u članku 4, tako da ista glasi: „b) da Operator korisnik nema dospjelih i neosporenih dugovanja prema T-Comu za usluge koje su vezane uz predmet ove Standardne ponude, koja dugovanja nisu plaćena u roku 60 dana od zaprimanja pisane opomene.“

Komentar HT-a: Prijedlog HAKOM-a nije prihvatljiv za HT jer se predloženim izmjenama HT-u otežava mogućnost zaštite od nepodmirenih potraživanja te omogućava daljnji rast istih.

Ad 1.15.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjene u članku 4.1. stavak (9).

Prijedlog HT-a: U svrhu preciznijeg opisa, predloženu zadnju rečenicu je potrebno dopuniti. Stoga, HT predlaže da članak 4.1. stavak (9) glasi:

«Zahtjev za pojedinačni širokopojasni pristup se podnosi na obrascu T-Coma definiranom u Dodatku 2. B1 i B2 ove Standardne ponude i to elektroničkom dostavom datoteke sa skeniranim zahtjevom putem B2B web servisa za zahtjeve iz Dodatka 2. T-Com će operatoru korisniku dostaviti potvrdu o primitku potpunog Zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup Do potpune implementacije i ispravnog funkcioniranja web servisa na strani T-Coma i na strani Operatora korisnika, zahtjevi definirani u Dodatku 2. B1 se podnose putem web aplikacije, a zahtjevi definirani u Dodatku 2. B2 putem e-mail-a. Period uspostavljanja funkcionalnosti web servisa na strani T-Coma i na strani Operatora korisnika za zahtjeve definirane u Dodatku 2.B2 ne smije trajati dulje od 30 dana od dostave prvog Zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup od strane Operatora korisnika.»

Obrazloženje: Smatramo da je predložena odredba u skladu sa zaključcima sa sastanaka radne skupine koja se više od godinu dana bavila definiranjem uspostave web servisa za veleprodajne usluge, te da odgovara Operatorima korisnicima jer omogućuje alternativni način dostave zahtjeva «B2» do uspostave funkcionalnosti web servisa, a zahtjevi «B1» se mogu i dalje dostavljati putem web aplikacije dok se ne definira prelazak svih Operatora korisnika na web servise.

Dodatna implementacija zahtjeva «B2» na GUI sučelje (web aplikaciju) značila bi dodatni trošak i za Operatore korisnike kao i za HT, jer zahtjeva dodatni razvoj u sustavima s obzirom da su i procesi drugačiji. To više što Operatori korisnici mogu do potpune uspostave B2B sučelja koristiti mail kao alternativni komunikacijski kanal. Jednostrano nametanje ove obveze samo HT-u neće donijeti kvalitativno poboljšanje komunikacijski kanala a predstavljati će dodatno trošenje stručnih i finansijskih resursa.

Ad 1.16.

Pod ovom točkom HAKOM predlaže u članku 4.1. dodati novi stavak koji glasi: *„Zahtjev za pojedinačni širokopojasni pristup može biti povezan sa zahtjevom za prijenos broja sukladno važećem Pravilniku o prenosivosti broja, u kojem slučaju je T-Com obavezan uskladiti realizaciju oba zahtjeva sukladno definiranim rokovima iz Pravilnika o prenosivosti broja. Maksimalno trajanje perioda u kojem korisnik može biti bez ugovorene usluge ne smije biti dulje od 3 sata.“*

Komentar HT-a: Navedeni stavak nije potrebno dodavati u Standardnu ponudu jer se u navedenom povezivanju zahtjeva radi o tome da je zahtjev za prijenos broja povezan sa zahtjevom za pojedinačni veleprodajni pristup, a ne obratno, kako je to navedeno u dodatnom stavku. Povezanost zahtjeva je već definirana Pravilnikom o prenosivosti broja, odnosno zahtjevom za prijenos broja, te se automatski primjenjuje i na veleprodajni širokopojasni pristup ukoliko je izabran na zahtjevu za prijenos broja, pri čemu je potrebno prilagoditi rokove realizacije manje složene usluge (NP) rokovima realizacije složenije usluge (veleprodajni širokopojasni pristup).

Osim toga, s obzirom da je u zadnjoj rečenici navedeno da korisnik ne smije biti bez ugovorene usluge dulje od 3 sata, napominjemo da je HT odgovoran za realizaciju prijenosa broja i veleprodajnog širokopojasnog pristupa u roku od maksimalno 3 sata, dok je za realizaciju ugovorne usluge odgovoran Operator korisnik. Stoga navedena odredba prelazi okvire Standardne ponude veleprodajnog širokopojasnog pristupa. Naime, HT ne nadzire rad Operatora korisnika niti je to dužan činiti, te stoga HT ne može jamčiti da će Operator korisnik pravovremeno omogućiti krajnjem korisniku korištenje

maloprodajne usluge, što drugim riječima znači da HT ne može biti odgovoran za postupanje po navedenom roku.

Budući da povezana aktivnost prijenosa broja i aktivacije pojedinačnog veleprodajnog pristupa započinje zahtjevom za prijenos broja koji se automatski povezuje sa zahtjevom za pojedinačni veleprodajni pristup, u zahtjevu za pojedinačni veleprodajni pristup je potreban samo podatak o identifikatoru iz agencijske baze.

Ad 1.17.

Pod ovom točkom HAKOM predlaže izmijeniti članak 4.1. stavak (10) na način da glasi: „*Zahtjev za pojedinačni širokopojasni pristup dostavlja se i realizira za svaki pojedini širokopojasni pristup, odnosno za svakog Krajnjeg korisnika Operatora korisnika pojedinačno. T-Com će zaprimljeni Zahtjev za pojedinačni širokopojasni pristup realizirati ukoliko su ispunjeni svi uvjeti iz poglavlja 4.2. ove Standardne ponude. T-Com će u roku od 3 radna dana od dana zaprimanja, obavijestiti Operatora korisnika o postojanju tehničke mogućnosti realizacije zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup. U slučaju nepostojanja tehničke mogućnosti realizacije zahtjeva za širokopojasni pristup T-Com mora Operatoru korisniku dati detaljno objašnjenje o razlozima nemogućnosti realizacije zahtjeva. Nakon davanja potvrde o postojanju tehničke mogućnosti realizacije, odbijanje zahtjeva više nije moguće.*“

Komentar HT-a: Izmjena članka 4.1. stavak (10) nije prihvatljiva za HT te predložene rečenice 4, 5 i 6 u navedenom stavku treba brisati a umjesto njih predlaže se tekst: «*T-Com će u roku od 5 radna dana od dana zaprimanja, obavijestiti Operatora korisnika o postojanju tehničke mogućnosti realizacije zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup. U slučaju nepostojanja tehničke mogućnosti realizacije zahtjeva za širokopojasni pristup T-Com će Operatora korisnika informirati o razlozima nemogućnosti realizacije zahtjeva.*»

Obrazloženje: Nije prihvatljivo dodavanje rečenice «*Nakon davanja potvrde o postojanju tehničke mogućnosti realizacije, odbijanje zahtjeva više nije moguće*» jer se u praksi događaju situacije kada je npr. realizacija veleprodajnog širokopojasnog pristupa vezana uz prijenos broja te operator za zahtjev za veleprodajni širokopojasni pristup primi informaciju da postoje tehničke mogućnosti ali naknadno odustane od prijenosa broja, te HT nema izbora nego odbiti zahtjev za veleprodajni širokopojasni pristup.

Naime, predmet ove Standardne ponude je veleprodajni širokopojasni pristup koji kao složenija usluga može biti vezana uz prijenos broja. U ovom slučaju se mora prvenstveno uvažavati realizacija složenije usluge a realizacija prijenosa broja se mora „prilagoditi“ realizaciji veleprodajnog širokopojasnog pristupa, nikako obrnuto. Provjera tehničke mogućnosti za uslugu širokopojasnog pristupa je iznimno zahtjevna i uključuje automatsku provjeru kroz sustave podrške koji mogu zatajiti ali i ručnih terenskih provjera kod kojih su moguće pogreške zbog niza otegotnih okolnosti kao što su primjerice, nesređenost zemljišnih knjiga, izgradnja protivna važećim propisima, neimenovani ili pogrešno imenovani kućni brojevi, nesređeni imovinsko pravni odnosi i slično, koje predstavljaju svakodnevnu pojavu i stvarni rizik koji ponekad neminovno generira pogrešku prilikom procjene, a na koje HT ne može utjecati. Kako je nemoguće predvidjeti i prevenirati ovakve pojave potrebno je rokove za provjeru tehničke mogućnosti temeljiti na činjeničnom stanju na terenu kako bi se osiguralo neophodno vrijeme za kvalitetnu provjeru. S obzirom na dnevne količine zahtjeva za koje se traži provjera, taj rok nikako ne može biti kraći od 5 radnih dana.

Ad 1.18.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjenju članka 4.1. stavak (11) na način da se rok realizacije usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa za postojeće korisnike skraćuje sa 15 dana na 5 radnih dana.

Komentar HT-a: Prijedlog HAKOM-a nije prihvatljiv. Naime, HAKOM obrazlaže zahtjev za skraćanjem rokova realizacije svojim stavom kako „nema opravdanog razloga da se realizacija usluge veleprodajnog

širokopojasnog pristupa, koja iziskuje manje radnji od usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji, ostvaruje u duljem roku“. Takav stav nije činjenično utemeljen, jer se provjere tehničkih mogućnosti i realizacija veleprodajnih usluga izdvojene lokalne petlje i veleprodajnog širokopojasnog pristupa razlikuju, pa je stoga opravdano razlikovati i rokove u kojima se te aktivnosti provode. Naime, smatramo da je prije razmatranja takvih odluka potrebno detaljnije istražiti činjenično stanje te utvrditi koje sve aktivnosti treba provesti u slučaju realizacije usluge izdvojene lokalne petlje a koje u slučaju realizacije BSA usluge, te tek na temelju takve analize dati prijedlog izmjena. Poznato je da su usluge koje su bazirane na širokopojasnom pristupu jedne od najzahtjevnijih pri čemu je velika većina zadataka potrebnih za realizaciju tih usluga upravo u odgovornosti HT-a, a iste nije moguće izvršiti u roku od 5 radnih dana

Kao dodatni argument HAKOM ističe i da je HT imao dovoljno vremena da svoje procese unaprijedi te da na tržištu nema novih usluga, što sve zajedno dovodi do zaključka da treba skratiti rokove za realizaciju BSA usluge. Međutim, ovo nije točno, jer je HT tek u postupku uvođenja nove usluge - širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije, dok su tek nedavno uvedene i usluge samostalnog širokopojasnog pristupa. Upravo navedeno ukazuje na činjenicu da se opseg poslova na strani HT-a povećava, što isključuje mogućnost i razloge za bilo kakvo skraćivanje postojećih rokova za realizaciju BSA usluge.

Također, takvim zahtjevom za skraćivanjem roka realizacije BSA usluge prisiljava se HT da Operatorima korisnicima ponudi višu razinu kvalitete od one koju HT nudi za potrebe vlastite maloprodaje, što prelazi okvire HT-ove obveze nediskriminacije. Naime, HT-ova maloprodaja jamči realizaciju HT-ovih maloprodajnih širokopojasnih usluga u roku od 30 dana dok HAKOM zahtijeva isto omogućiti veleprodajnom segmentu korisnika u neusporedivo kraćim rokovima od 5 (pet) odnosno 15 (petnaest) radnih dana. Kao što smo to već gore naveli, tako kratki rokovi za realizaciju BSA usluge nisu realni niti utemeljeni na činjeničnom stanju u dijelu pružanja BSA usluge, te se takvim skraćivanjem rokova HT-u postrožuje postojeća regulatorna obveza nediskriminacije, što nije u skladu s propisanim procedurama za izmjenu HT-ovih regulatornih obveza.

Zbog svega gore navedenog, rokovi za realizaciju usluga koje se temelje na širokopojasnom pristupu moraju ostati nepromijenjeni.

Ad 1.19.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjenu članka 4.1 stavak (12) na način da glasi: „*Ukoliko u trenutku podnošenja zahtjeva Krajnji korisnik ne koristi pojedinačni širokopojasni pristup, a nakon aktivacije pojedinačnog veleprodajnog širokopojasnog pristupa zadržava Osnovni pristup mreži putem usluge T-Coma (u daljnjem tekstu: Novi Krajnji korisnik), Operator korisnik može, prije podnošenja Zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup temeljen na ADSL tehnologiji za Novog Krajnjeg korisnika, provjeriti dostupnost širokopojasne ADSL usluge preko T-Comove elektroničke aplikacije. Ukoliko je iz elektroničke aplikacije vidljivo da na lokaciji Novog Krajnjeg korisnika postoji mogućnost uspostave ADSL pristupne linije, T-Com će aktivirati pojedinačni zahtjev u roku od 15 radnih dana po primitku zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup, pri čemu je T-Com obvezan obavijestiti Operatora korisnika o točnom datumu realizacije usluge. Do produljenja roka iz ovog stavka može doći jedino na temelju prethodnog dogovora T-Com-a i Operator korisnika.*“

Komentar HT-a: Nije prihvatljiva predložena izmjena članka 4.1. stavak (12) koja glasi: «*Ukoliko je iz elektroničke aplikacije vidljivo da na lokaciji Novog Krajnjeg korisnika postoji mogućnost uspostave ADSL pristupne linije, T-Com će aktivirati pojedinačni zahtjev u daljnjem roku od 15 radnih dana po primitku zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup*» iz razloga što se pojedine stavke za provjeru dostupnosti razlikuju od provjere tehničke mogućnosti koja u velikom broju slučajeva uključuje terenski izvid, ali i druge provjere. Provjera dostupnosti je namijenjena informiranju bez obveze podnošenja zahtjeva i bez mogućnosti rezerviranja kapaciteta, a ukoliko Operator želi realizaciju veleprodajnog širokopojasnog pristupa tada mora podnijeti zahtjev za pojedinačni veleprodajni pristup koji će se realizirati u propisanim koracima i rokovima. Također, zahtjevom za skraćivanjem roka realizacije BSA usluge prisiljava se HT da Operatorima korisnicima ponudi višu razinu kvalitete od one koju HT nudi za potrebe vlastite maloprodaje, što prelazi okvire HT-ove obveze nediskriminacije kako je objašnjeno u prethodnoj točki.

Prijedlog HT-a: Slijedom gore navedenog, članak 4.1. stavak (12) treba glasiti:

«Ukoliko u trenutku podnošenja zahtjeva Krajnji korisnik ne koristi pojedinačni širokopojasni pristup, a nakon aktivacije pojedinačnog veleprodajnog širokopojasnog pristupa zadržava Osnovni pristup mreži putem usluge T-Coma (u daljnjem tekstu: Novi Krajnji korisnik), Operator korisnik može, prije podnošenja Zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup temeljen na ADSL tehnologiji za Novog Krajnjeg korisnika, provjeriti dostupnost širokopojasne ADSL usluge preko T-Comove elektroničke aplikacije. Po potvrdi T-Coma da na lokaciji Novog Krajnjeg korisnika postoji mogućnost uspostave ADSL pristupne linije, Operator korisnik može podnijeti Zahtjev za pojedinačni širokopojasni pristup, a T-Com će aktivirati pojedinačni zahtjev u daljnjem roku od 30 dana po primitku zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup, pri čemu je T-Com obavezan obavijestiti Operatora korisnika o točnom datumu realizacije usluge. Do produljenja roka iz ovog stavka može doći jedino na temelju prethodnog dogovora T-Com-a i Operatora korisnika.»

Ad 1.20.

Pod ovom točkom HAKOM ponavlja svoj zahtjev za skraćanjem rokova realizacije BSA usluge s 15 dana na 5 radnih dana za postojeće korisnike, te s 30 dana na 15 radnih dana za nove korisnike.

Komentar i prijedlog HT-a: Kao pod točkom Ad 1.18.

Ad 1.22.

Pod ovom točkom HAKOM traži dodavanje novog stavka u članak 4.1., tako da isti glasi: *„T-Com može od postojećeg korisnika zahtijevati povrat CPE modema nakon proteka 5 radnih dana od primitka potvrde Operatora korisnika o uspješno realiziranom Zahtjevu za pojedinačni ADSL pristup. U navedenom razdoblju korisniku mora ostati dostupna usluga T-Coma kako bi se osigurao što manji prekid usluge do trenutka integracije korisnika u mrežu Operatora korisnika.“*

Komentar HT-a: Zadnja rečenica u predloženom novom stavku nije prihvatljiva iz razloga što usluga HT-a ne može ostati aktivna ukoliko je korisnik na zahtjevu označio da želi deaktivaciju korisničkog računa, što se realizira zajedno s aktivacijom veleprodajnog širokopojasnog pristupa.

Prijedlog HT-a: Stoga novi stavak treba glasiti: *“T-Com može od postojećeg korisnika zahtijevati povrat CPE modema nakon proteka 5 radnih dana od primitka potvrde Operatora korisnika o uspješno realiziranom Zahtjevu za pojedinačni ADSL pristup.“*

Ad 1.24.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjenu članka 4.1. stavak (19) na način da isti glasi: *„Ukoliko Operator korisnik podnese Zahtjev za pojedinačni širokopojasni pristup za Postojećeg Krajnjeg korisnika u pogledu kojeg T-Com već pruža uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa drugom Operatoru korisniku, davatelju usluga, T-Com će omogućiti Operatoru korisniku zatraženu uslugu pod uvjetom da Operator korisnik od Krajnjeg korisnika pribavi i zajedno sa Zahtjevom za pojedinačni širokopojasni pristup dostavi T-Comu izričitu izjavu kojom Krajnji korisnik neopozivo raskida važeći ugovor o pružanju širokopojasnog pristupa s postojećim Operatorom korisnikom, davateljem usluga (dalje u tekstu: Izjava). Navedenu potpisanu Izjavu Operator korisnik će, prije slanja T-Comu, elektroničkim putem dostaviti postojećem Operatoru korisniku. T-Com je obavezan Operatoru korisniku na zahtjev dostaviti kontakt podatke drugih Operatora korisnika. Postojeći Operator korisnik će, u roku od 2 dana od dana zaprimanja Izjave, provjeriti mogućnost raskida ugovora te elektroničkim putem vratiti Operatoru korisniku potpisanu Izjavu. Ukoliko potpisana Izjava nije dostavljena zajedno sa Zahtjevom za pojedinačni širokopojasni pristup, takav Zahtjev će biti odbijen. U slučaju realizacije podnesenog zahtjeva, T-Com je obavezan obavijestiti postojećeg Operatora korisnika o datumu realizacije predmetnog zahtjeva.“*

Komentar HT-a: Predložena izmjena članka 4.1. stavak (19) nije prihvatljiva. Naime, u svrhu zadovoljavanja načela nediskriminacije potrebno je u slučaju podnošenja zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup za Postojećeg Krajnjeg korisnika u pogledu kojeg T-Com već pruža uslugu veleprodajnog širokopojasnog

pristupa drugom Operatoru korisniku primijeniti istu proceduru koja se primjenjuje u slučaju podnošenja zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup za Postojećeg Krajnjeg korisnika u pogledu kojeg T-Com već pruža maloprodajnu širokopojasnu uslugu, koja ne podrazumijeva mogućnost odbijanja raskida važećeg ugovora o pružanju širokopojasne usluge s Krajnjim korisnikom. Drugim riječima, HT nema mogućnost odbiti zahtjev za BSA iz razloga što krajnji korisnik ima nepodmirenih dugovanja prema HT-u, te stoga smatramo da ni ostali operatori ne bi trebali imati takvu mogućnost.

Smatramo da novi Operator korisnik treba postojećem Operatoru korisniku dostaviti izričitu izjavu kojom Krajnji korisnik neopozivo raskida važeći ugovor o pružanju širokopojasnog pristupa s postojećim Operatorom korisnikom i nakon proteka 2 radna dana dostaviti T-Comu zahtjev za pojedinačni širokopojasni pristup s Izjavom potpisanom od strane Krajnjeg korisnika.

Na ovaj način je postojeći Operator korisnik unaprijed informiran da Krajnji korisnik s njim raskida ugovor i može pokrenuti naplatu dugovanja.

Prijedlog HT-a: Slijedom gore navedenog, članak 4.1. stavak (19) treba glasiti:

«Ukoliko Operator korisnik podnese Zahtjev za pojedinačni širokopojasni pristup za Postojećeg Krajnjeg korisnika u pogledu kojeg T-Com već pruža uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa drugom Operatoru korisniku, davatelju usluga, T-Com će omogućiti Operatoru korisniku zatraženu uslugu pod uvjetom da Operator korisnik od Krajnjeg korisnika pribavi i zajedno sa Zahtjevom za pojedinačni širokopojasni pristup, dostavi T-Comu izričitu izjavu kojom Krajnji korisnik neopozivo raskida važeći ugovor o pružanju širokopojasnog pristupa s postojećim Operatorom korisnikom, davateljem usluga (dalje u tekstu: Izjava). Navedenu potpisanu Izjavu Operator korisnik će, prije slanja T-Comu, elektroničkim putem dostaviti postojećem Operatoru korisniku. T-Com je obavezan Operatoru korisniku na zahtjev dostaviti kontakt podatke drugih Operatora korisnika. Ukoliko Izjava potpisana od strane Krajnjeg korisnika, nije dostavljena zajedno sa Zahtjevom za pojedinačni širokopojasni pristup, takav Zahtjev će biti odbijen. U slučaju realizacije podnesenog zahtjeva, T-Com je dužan obavijestiti postojećeg Operatora korisnika o datumu realizacije predmetnog zahtjeva.»

Ad 1.26.

Pod ovom točkom HAKOM predlaže dodavanje novog stavka u članak 4.1.:

„Operatoru korisniku će na zahtjev, elektroničkim putem, biti dostupne sljedeće informacije:

- *slobodni kapaciteti na DSLAM-u/OLT-u*
- *podaci o lokaciji DSLAM/OLT-a i područje pokrivanja*
- *dostupan broj MAC adresa po korisniku*
- *informacije o dostupnosti ADSL usluge za krajnje korisnike i procijenjena dostupna brzina na parici;*
- *netphone serija.2*

Komentar HT-a: Slobodni kapacitet na OLT-u se može dostaviti. Doslovna interpretacija bi bila broj slobodnih portova na OLT-u (moguće su također i 'izvedenice' koje bi davale kvalitetnije podatke o 'iskorištenosti' mreže). OLT nije u eksplícitnoj vezi s područjem pokrivanja (područje pokrivanja vezano je za podatak o mreži i ODF-u (što je moguće dostaviti).

Ad 1.27.

Pod ovom točkom HAKOM traži u članak 4.1. dodati novi stavak koji glasi: *„U slučaju krajnjeg korisnika koji i dalje zadržava ugovorni odnos s T-Comom za uslugu pristupa mreži T-Com-a, T-Com će u slučaju privremenog/trajnog isključenja takvog korisnika, Operatoru korisniku pravovremeno dostaviti informacije o početku, završetku i trajanju isključenja.“*

Komentar HT-a: Novi stavak članka 4.1. nije prihvatljiv jer smatramo da je HT, u slučaju krajnjeg korisnika koji i dalje zadržava ugovorni odnos s HT-om za uslugu pristupa mreži, dužan informirati Operatora korisnika o početku i završetku privremenog isključenja, ali ne i o trajanju privremenog isključenja. Naime, u slučaju privremenog isključenja zbog dugovanja, HT ne može pretpostaviti koliko će trajati

privremeno isključenje, a u slučaju privremenog isključenja na zahtjev krajnjeg korisnika, Operator može trajanje saznati od Krajnjeg korisnika s kojim ima ugovoreno pružanje usluge.

Prijedlog HT-a: Slijedom gore navedenog, dodani stavak treba glasiti:

«U slučaju kada Krajnji korisnik i dalje zadržava ugovorni odnos s T-Com-om za uslugu pristupa mreži, T-Com će u slučaju privremenog/trajnog isključenja takvog korisnika, Operatoru korisniku pravovremeno dostaviti informacije o početku i završetku isključenja.»

Ad 1.29.

Skraćenje roka realizacije s 30 dana na 15 radnih dana.

Komentar HT-a: Jednak komentar kao pod točkom Ad 1.18.

Ad 1.30. i 1.31.

Pod ovim točkama predlažu se izmjene u članku 4.3. stavak (2) tako da isti glasi:

«Neovisno o ispunjenju uvjeta iz poglavlja 4.1. i 4.2., T-Com je ovlašten odbiti aktivaciju usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa ili prekinuti pružanje usluge Operatoru korisniku:

- *ako je protiv Operatora korisnika pokrenut stečajni ili neki sličan postupak, odnosno ako postane nesposoban za plaćanje ili je prezadužen;*
- *ako u trenutku podnošenja Zahtjeva za pristupne kapacitete ili Zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup Operator korisnik ima dospjela dugovanja prema T-Comu za usluge koje su vezane uz predmet ove Standardne ponude koja dugovanja nisu plaćena u roku 60 dana od zaprimanja pisane opomene;*
- *ako postoji osnovana sumnja da Operator korisnik zloupotrebljava ili ima namjeru zloupotrebljavati neku od elektroničkih komunikacijskih usluga koju pruža T-Com ili ako omogućava trećoj osobi neovlašteno korištenje ovim uslugama,*
- *ako Operator korisnik, na zahtjev T-Coma ne pruži T-Comu odgovarajuće osiguranje plaćanja sukladno poglavlju 6. ove Standardne ponude.»*

Komentar HT-a: Prijedlog HAKOM-a nije prihvatljiv za HT. Naime, predloženim izmjenama HT-u se otežava mogućnost zaštite od nepodmirenih potraživanja te omogućava daljnji rast istih.

Ad 1.33.

Pod ovom točkom HAKOM traži smanjenje jednokratne naknade za neosnovanu prijavu kvara s 400,00kn na 225,00kn.

Komentar HT-a: Prijedlog HAKOM-a nije prihvatljiv. Neosnovana prijava kvara podrazumijeva da je u toku otklona kvara ustanovljeno da se kvar nalazi na korisničkoj opremi ili kućnoj instalaciji što najčešće zahtjeva izlazak na teren do lokacije krajnjeg korisnika, te trošak ove procedure ne pokriva predloženi iznos od 225,00kn.

Operator korisnik je dužan prvo provjeriti mrežu u svom dijelu odgovornosti a potom prijaviti kvar, ukoliko isto savjesno i stručno obavi nema potrebu neopravdano prijaviti istu. Ovako prijavljena smetnja zahtjeva izlazak na teren ali i obično dugotrajniju dijagnostiku a s tim i veće troškove, podsjećamo da je obveza HT-a mjerenjima dokazati da smetnja nije u HT odgovornosti što također predstavlja trošak. Ova naknada je jedina zaštita HT-u od neosnovanih prijava.

Prijedlog HT-a: Zadržati postojeću naknadu za neosnovanu prijavu kvara.

Ad 1.45.

Pod ovom točkom HAKOM traži od HT-a odrediti mjesečnu naknadu za samostalni virtualni kanal za VoIP za svaku postojeću brzinu prijenosa i razinu pristupa.

Komentar HT-a: Zahtjev HAKOM- a da se definiraju mjesečne naknade za samostalne virtualne kanale za VoIP putem ADSL/FTTH pristupa za svaku postojeću brzinu prijenosa i razinu prijenosa nije prihvatljiv jer isti prelazi okvire HT-ove obveze nediskriminacije. Pri uvođenju samostalnog virtualnog kanala za VoIP moguće ga je definirati samo za ADSL tehnologiju za regionalnu razinu pristupa brzina 256kbit/s i 512kbit/s. Pored mjesečne naknade za samostalni virtualni kanal potrebno je definirati i jednokratnu naknadu za aktivaciju samostalnog virtualnog kanala za VoIP. Što se tiče ponude samostalnog virtualnog kanala za VoIP na FTTH BSA pristupu, smatramo da HT isto nije dužan ponuditi s obzirom da HT neće imati takvu ponudu u maloprodaji, niti bi pružanje samostalnog VoIP kanala na optičkim pristupima bilo ekonomski isplativo i opravdano.

Ad 1.48.

Skraćenje rokova realizacije s 30 dana na 15 radnih dana za nove korisnike i s 15 dana na 5 radnih dana za postojeće korisnike (izmjena u članku 8.1. stavci (3) i (4))

Komentar HT-a: Jednak komentar kao pod točkom Ad 1.18.

Ad 1.49.

Pod ovom točkom HAKOM traži u članak 8.1. dodati novi stavak koji glasi: „*Prijava nepotpuno realiziranih zahtjeva može se vršiti putem telefona na kontakt iz članka 8.5. stavka (2) ove standardne ponude (radnim danom tijekom radnog vremena). Vrijeme otklona poteškoća zbog nepotpuno realiziranih zahtjeva je 2 sata.*“

Komentar HT-a: Prijedlog novog stavka u članku 8.1. nije prihvatljiv jer rok od 2 sata nije dovoljan ni za analizu prijave koju operator smatra nepotpuno realiziranim zahtjevom. Nužno je definirati dovoljno vremena za analizu prijave, jer operatori mogu prijaviti nepotpunu realizaciju, i u slučaju kada je nepravilnost na njihovoj strani.

Nadalje, nije prihvatljiva formulacija da Operator korisnik prijavljuje nepotpuno realizirane zahtjeve na kontakt iz članka 8.5. stavka (2) jer se ovim člankom koji glasi «*U svrhu postupanja sukladno stavku 1. ovog članka, Operator korisnik će odrediti ovlaštenu kontakt osobu.*» definira kontakt od strane Operatora korisnika.

Prijedlog HT-a: Slijedom gore navedenog, smatramo da novi stavak treba glasiti:

«*Prijava nepotpuno realiziranih zahtjeva može se vršiti putem uobičajenih komunikacijskih kanala za prijavu smetnje te na kontakt iz članka 9. Ugovora za veleprodajnu širokopojasnu uslugu T-Coma (radnim danom tijekom radnog vremena). Vrijeme otklona poteškoća zbog nepotpuno realiziranih zahtjeva je 48 sati.*»

Ad 1.52.

Pod ovom točkom HAKOM traži izmjenu Izjave krajnjeg korisnika o raskidu ugovora s postojećim davateljem usluga u Dodatku 7, na način da se dopunjuje postojeći tekst odgovarajućim tekstom u kojem će se postojeći Operator korisnik očitovati o mogućnosti raskida ugovora te o razlozima ukoliko raskid ugovora nije moguć.

Komentar HT-a: Smatramo da nije potrebno dopunjavati postojeći tekst izjave krajnjeg korisnika o raskidu ugovora s postojećim davateljem usluga, jer u svrhu zadovoljavanja načela nediskriminacije, procedura raskida ugovora s postojećim davateljem usluge treba biti ista kao u slučaju kada je postojeći davatelj HT ili neki drugi Operator. Budući da prilikom raskida ugovora s HT-om radi prelaska na BSA uslugu nije predviđena mogućnost odbijanja zahtjeva za BSA (tj. nije predviđeno pravo HT-a onemogućiti raskida ugovora i prelazak na usluge drugog operatora), isto treba važiti i u slučaju kada dolazi do raskida ugovora s bilo kojim drugim Operatorom.

Ad 3.

Pod ovom točkom HAKOM određuje HT-u obvezu u roku od 8 dana od primitka odluke, javno objaviti Standardnu ponudu za BSA s ugrađenim izmjenama iz točke 1. odluke, bez ostavljanja HT-u primjerenog roka za potrebnu implementaciju u svojim sustavima (kod izmjena gdje je to potrebno).

Komentar HT-a: Budući da za implementaciju promjena koje su sadržane u odluci potrebno prilagoditi B2B web servise i na strani T-Com-a i na strani Operatora korisnika Standardne ponude smatramo da je potrebno u odluci specificirati rok za implementaciju izmjena na način:

«Obavezuje se HT u roku 8 dana od primitka odluke, javno objaviti Standardnu ponudu s ugrađenim izmjenama iz točke 1. ove odluke. Obavezuje se HT 15 dana nakon objave Standardne ponude, svim operatorima korisnicima dostaviti tehničku dokumentaciju za izmjene B2B sučelja. Obavezuju se HT i operatori korisnici da 30 dana po dostavi tehničke dokumentacije implementiraju tražene promjene na testne okoline te da u roku od narednih 30 dana obave testiranje i na zajednički dogovoreni datum HT i operatori korisnici tražene promjene stave na produkciju. Ostale odredbe Standardne ponude nije dopušteno mijenjati.»

IV Dodatni prijedlozi izmjena

1. U Članak 4.2 «Uvjeti za aktivaciju u pružanje usluge» stavak (1), predlažemo dodavanje nove alineje koja glasi:
„Postojanje važećeg ugovora između Operatora korisnika i T-Coma za veleprodajnu uslugu najma korisničke linije (u slučaju kada dotični Operator korisnik namjerava koristiti veleprodajni širokopojasni pristup na temelju ADSL tehnologije za istog Krajnjeg korisnika i na istoj lokalnoj petlji u mreži T-Coma na kojoj već koristi veleprodajnu uslugu najma korisničke linije)“
2. U Članak 8.7. «Trajna obustava pružanja usluge» stavak (1), predlažemo dodavanje nove alineje koja glasi:
„Ako prestane ugovor između Operatora korisnika i T-Coma za veleprodajnu uslugu najma korisničke linije za Krajnjeg korisnika za kojeg Operator korisnik koristi uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa temeljenog na ADSL tehnologiji na istoj lokalnoj petlji u mreži T-Coma.“

Navedene odredbe su bile uvrštene u Standardnu ponudu koja je objavljena 1.7.2011. ali su zabunom izostavljene iz Standardne ponude koja je objavljena 22.7.2011.